

[Elisabeth Bruun Olesen]

vidt nu, at man ikke kan være bekendt – heller ikke som borgerlig – at sige, at man skal arbejde med kræftfremkaldende stoffer. Hvornår får man det så forbudt? For det var jo det, man i virkeligheden burde, men hvornår går man det lillebitte skridt, at man mærker stofferne?

Camre (S):

På forslagsstillernes vegne vil jeg gerne takke det, jeg tror jeg turde tælle som et flertal her i salen bag dette forslag. Jeg føler de positive bemærkninger, der kom fra anden side, som et udtryk for, at der er nogle partier, der egentlig gerne ville støtte forslaget, og som ser fornuften i det, men som på grund af EF siger nej og knytter deres stillingtagen til, om EF vil tillade os at gå dette skridt eller ikke.

Ministeren startede med at sige, at det internationale kræftforskningsinstitut jo ikke havde anbefalet forholdsregler, men alene ud fra videnskabelige kriterier fastslået, at der her lå en række stoffer, som var kræftfremkaldende. Og det er jo rigtigt, for det er heller ikke instituttets opgave, det er, som ministeren sagde, lovgivernes. Vi er jo altså netop lovgivere, og derfor er det naturligt, at vi ud fra den, om jeg så må sige, videnskabeligt sikre viden om, at der her er stoffer, som i bestemte anvendelser kan fremkalde cancer, giver en mærkning og anfører forholdsregler, således at man kan undgå den skadelige effekt.

Ministeren siger, at advarselmærkning ikke altid er den bedste måde at beskytte befolkningen på; der kan bruges begrænsninger, forbud og lignende. Det er vi naturligvis fuldstændig enige med ministeren i. De steder, hvor der er tale om et forbud, er der jo ikke behov for at mærke, for dér forekommer stoffet altså ikke.

Men det, der har interesse, er, at der rent faktisk i vores miljø og i vores arbejdsmiljø findes disse stoffer, og at mennesker uden at få en advarsel kan komme i kontakt med dem og dermed pådrage sig cancer. Jeg synes, det er væsentligt at slå fast, at dette jo ikke er et forbudsforslag. Det er ikke et forslag, der siger, at disse stoffer, som i nogle tilfælde ikke kan erstattes af andre, i andre tilfælde kan erstattes af mindre farlige ting, er forbudt. Nej, det er simpelt hen en for-

holdsregel, som kun koster den lille etiket, der skal klistres på emballagen, og som på besparelessiden foruden undgået menneskelig død, ulykke og sorg har enorme besparelser i sundhedssektoren til følge.

Man må spørge sig selv, hvad EF dog kan have imod at foretage en sådan mærkning. Jeg ser to åbenlyse årsager. Den ene er, at man i nogle EF-lande vil sige: dette er en teknisk handelshindring; vi har et produkt her, som vi lever af at sælge, og at der er nogle, der dør af det, får kræft af det, blander vi os ikke i; vi vil have lov til fortsat at sælge det uden hindringer også i Danmark.

Den anden holdning, som jo i virkeligheden er lige så uhyggelig, er den holdning, at der her ligger en af disse kræfter og af disse lande uønsket arbejderbeskyttelse – uønsket, fordi den kunne hæmme den traditionelle økonomiske vækst, som ellers ville finde sted.

Jeg finder, at begge disse begrundelser er uantagelige for os, og de er uantagelige, også selv om de står i et eller andet EF-direktiv og er grundlag for et EF-direktiv.

Hr. Gade har fuldstændig ret, når han rejser det spørgsmål, om Kommissionen vil tillade, at der kommer et nyt artikel 100 A-direktiv. En af vore begrundelser for at stemme imod EF-fællesakten fra socialdemokratisk side var netop, at vi nærede bekymring for, om de garantier, regeringen gav os, for at vi på alle miljømæssige og sundhedsmæssige områder kunne få lov til at bruge disse minimumsdirektiver, holdt i praksis. Altså om man ikke alligevel ville sige: jamen det er en teknisk handelshindring, så I må ikke alligevel. Den frygt har vi stadig væk.

Men vi mener – og det er egentlig også helt parallelt til det, hr. Gade sagde heroppefra – at det er nødvendigt at tage den konflikt med EF imod det synspunkt, at tekniske handelshindringer eller arbejderbeskyttelses-synspunkter, som jeg refererede, skulle kunne bruges imod denne mærkning. Vi så egentlig gerne, at vi blev slæbt for EF-Domstolen. Vi skal nok komme ned med brød med file i til ministeren, når han bliver spærret inde dernede, og på anden måde gøre hans tilværelse i det grimme EF-fængsel tålelig. Vi skal også nok gøre alt, hvad vi kan for på anden måde end det med filen at få ministeren ud igen. Men vi tror, at det for os, der altså har en så progressiv holdning som den, der faktisk